

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Quiropodoloxía 1		Código	750G02125
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Janeiro Arocas, Julia María	Correo electrónico	julia.janeiro@udc.es	
Profesorado	Janeiro Arocas, Julia María	Correo electrónico	julia.janeiro@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal			
Descripción xeral	<p>A materia de Quiropodología I forma parte do plan de estudos do título de Grao en Podoloxía como materia obligatoria. Impártese no primeriro cuatrimestre e consta de 6 créditos (4 Cr. teóricos e 2 Cr. prácticos). Proporciona ao alumnado coñecementos sobre: Técnicas de exploración, diagnóstico e tratamiento das feridas, úlceras e procesos infecciosos que afectan ao pé. Mecanismos de reparación e cicatrización. Apósitos e vendaxes. Técnicas e tratamentos quiropodológicos e de administración de fármacos. Características do servizo de Quiropodoloxía: Aparataxe e Instrumental. Protocolo de traballo no servizo de Quiropodoloxía Diagnóstico e tratamiento dos procesos vasculares e neurolóxicos periféricos susceptibles de tratamiento quiropodológico. Métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emergencia. Lesións térmicas: complicacións secundarias a tratamentos quiropodológicos.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A113	CE49 -Coñecer, diagnosticar e tratar as dermatopatías e queratopatías, o tratamiento dos helomas e das súas causas. *Onicoloxía, patoloxía e tratamiento conservador do aparello ungueal
A114	CE50 -Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodológicos e de administración de fármacos
A115	CE51 - Coñecer e aplicar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamiento das feridas, úlceras e procesos infecciosos que afectan ao pé. Coñecer os mecanismos de reparación e cicatrización
A117	CE53 - Coñecer e empregar o instrumental de Quiropodoloxía e cirurxía podoloxica, as técnicas e procedementos en prevención da infección: métodos de limpeza, desinfección, esterilización e os seus controis
A118	CE54 - Coñecer e empregar os métodos da toma de mostras para cultivos a súa derivación e interpretación
A119	CE55 - Coñecer, diagnosticar e tratar os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamiento quiropodológico
A120	CE56 - - Coñecer e aplicar os métodos de estudio, probas complementarias e valoración do paciente candidato a tratamiento quiropodológico
A121	CE57 -Coñecer e aplicar os protocolos diagnósticos e de catalogación de risco cirúrxico
A123	CE59 - Coñecer e empregar a historia clínica, valorar e aplicar o protocolo preoperatorio e o consentimento informado
A124	CE60 - Coñecer e aplicar a Farmacoloxía específica de uso podoloxico e a farmacoloxía pre e post cirúrxica
A128	CE64 -Coñecer e aplicar de métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emergencia
B24	CB2 - Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio
B25	CB3 -- Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B26	CB4 -Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

B29	CG02 - Coñecer a estrutura e función do corpo humano en especial da extremidade inferior, semioloxía, mecanismos, causas e manifestacións xerais da enfermidade e métodos de diagnóstico dos procesos patolóxicos médicos e cirúrxicos, interrelacionando a patoloxía xeral coa patoloxía do pé.
B30	CG03 - Obter a capacidade, habilidade e destreza necesarias para diagnosticar, prescribir, indicar, realizar e/ou elaborar e avaliar calquera tipo de tratamiento podolóxico, ortopodolóxico, quiropodolóxico, cirurxía podolóxica, físico, farmacolóxico, preventivo e/ou educativo, baseado na Historia clínica
B34	CG07 - Coñecer, deseñar e aplicar programas preventivos relacionados coa podoloxía e o fomento da atención podolóxica na poboación
C9	CT01 - - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C11	CT03 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C14	CT06 - Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables
C16	CT08 - V- Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade
C17	CT09 - Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumplirlos

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer o concepto e ámbito de aplicación da Quiropodología e emplegar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamiento das feridas, úlceras, queimaduras, reaccións cutáneas ao frío e procesos infecciosos que afectan ao pé, así como os mecanismos de reparación e cicatrización tisular.	A115	B24	C9
	A117	B25	C11
	A118	B29	C14
	A119	B30	C16
	A120	B34	
	A121		
	A123		
Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodológicos e de administración de fármacos.	A114	B26	C11
	A124	B29	C14
			C16
			C17
Coñecer e emplegar o instrumental en quiropodología e a toma de mostras para cultivos.	A117	B24	C9
	A118	B29	C11
		B30	C14
		B34	C16
			C17
Coñece, diagnostica e trata as dermatopatías bacterianas e os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamiento quiropodológico.	A113	B24	C9
	A114	B25	C11
	A115	B29	C14
	A118	B30	C16
	A119	B34	C17
	A120		
	A121		
	A123		
Coñece e aplica os métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emergencia.	A123		C9
	A128		C11
			C16
			C17

Contidos

Temas	Subtemas

UNIDADE DIDACTICA I	Introdución á materia. - Partes de que consta a materia · Módulo teórico · Módulo práctico - Avaliación - Bibliografía recomendada
UNIDADE DIDÁCTICA 2	Tema 1: Concepto de Quiropodoloxia. Historia e evolución da quiropodoloxía.
UNIDADE DIDÁCTICA 3	Tema 2: Organización e acreditación dunha consulta de Quiropodoloxía. Aparataxe. Instrumental.
UNIDADE DIDÁCTICA 4	Tema 3: Probas diagnósticas, constantes vitais e H ^a Clínica.
UNIDADE DIDÁCTICA 5	Tema 4: Vendaxes. Concepto, clasificación e utilización. Tema 5: Feridas e curas en quiropodoloxia, concepto, tipos e tratamiento. Hemoraxia e Hemostasia. Tema 6: Reaccións cutaneas ao frito: Perniosis; Conxelación; Pé de Trinchera. Concepto; Tipos e tratamiento. Tema 7: Estudo das Queimaduras: Concepto; Etiología; Clasificación; Tratamento. Tratamento avanzado.
UNIDADE DIDÁCTICA 6	Tema 8: Recordo Anatomo-fisiológico da pel e os seus anexos. Tema 9: Estrutura da pel. Funcións. Tipos de pel. Modificacións biolóxicas. Tema 10: Pel senil. Efectos do sol e os raios UV sobre a pel. Pel do neno e da embarazada.
UNIDADE DIDÁCTICA 7	Tema11: Ulceras e Mal Perforante Plantar. Concepto; Etiología; Clasificación; Características; Tratamento. Técnicas de terapia avanzada. Tema12: Dermatopatias bacterianas. Concepto; Clínica, Evolución, Tratamento do : Absceso. Furúnculo. Foliculitis. Antrax. Panadizo. Impétigo. Erisipela. Flemón., Fascite necrotizante. Linfanxite. Adenite. Celulite. Gangrena.
UNIDADE DIDÁCTICA 8	Tema 13: Procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé. Tema 14: Situacións especiais na clínica de quiropodoloxía. Soporte vital básico.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A113 A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	21	29	50
Seminario	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 C9 C11 C16 C17	7	7	14

Prácticas de laboratorio	A113 A114 A115 A117 A118 A123 A124 A128 B24 B26 C9 C14 C16 C17	18	18	36
Traballos tutelados	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B34 C9 C11 C16 C17	0	26	26
Proba mixta	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	2	20	22
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	As sesións maxistrais consisten en clases expositivas-participativas dos contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, graficas, esquemas, etc. As sesións maxistrais centraranse nos contidos principais do temario Facilitarase a o alumnado o temario cos contidos teóricos básicos da materia (sesión maxistral,seminarios e prácticas) Todo o material estará accesible o alumnado na plataforma Moodle https://campusvirtual.udc.es/moodle/. .
Seminario	Nos seminarios abordaranse temas específicos das unidades didácticas do temario da materia, sobre os cales se desenvolverán actividades en grupo.
Prácticas de laboratorio	A asistencia á totalidade das prácticas é obligatoria e ás mesmas cada alumno/a deberá ir provisto de EPIS: máscara, lentes de protección, bata. Así mismo deberá portar un cuaderno, bolígrafo e tesouras multiusos de uso individual. Nas prácticas, cada alumno/a debe ser capaz de alcanzar os seguintes obxectivos: <ul style="list-style-type: none"> · Coñecer o instrumental, aparataxe e mobiliario necesarios para a práctica da quiropodoloxía. · Adestrarse no funcionamento, utilización e manexo do instrumental e aparataje. · Confeccionar unha historia clínica quiropodolólica. · Coñecer e realizar distintos tipos de vendaxes e tratamentos de curas de feridas, úlceras e lesions térmicas. · Realizar técnicas de quiropodia. · Realizar técnicas de exploración e diagnóstico quiropodolóxico. · Aplicar métodos de reanimación e resucitación cardiopulmonar. · Realizar técnicas de tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos. Ao finalizar todas as prácticas cada alumno/a deberá entregar unha memoria de prácticas seguindo unhas directrices determinadas marcadas o inicio da materia e nun prazo de entrega fixado o comenzó do curso.
Traballos tutelados	Realizarase un traballo en grupo dun tema relacionado coa materia cuxos requisitos e prazo de entrega comunicaranse ao comezo da docencia da materia.
Proba mixta	Exame de preguntas test relacionadas cos contidos da materia tanto das sesións maxistrais como dos seminarios, prácticas de laboratorio e traballos. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	A atención personalizada desenvolveuse de maneira programada mediante acordo previo entre o alumnado e a profesora nun horario planificado de atención o alumnado, ou de forma virtual por correo electrónico, teléfono ou Teams.
Seminario	
Proba mixta	
Traballos tutelados	
Prácticas de laboratorio	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Seminario	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 C9 C11 C16 C17	A avaliación dos seminarios realizarase en función da presencialidade e da participación de cada alumno/a nas actividades realizadas nos mesmos.	8
Proba mixta	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	<p>Exame de preguntas test relacionadas cos contidos da materia tanto das sesións maxistrais como dos seminarios, prácticas de laboratorio e traballos tutelados. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.</p> <p>Para superar a proba será necesario obter o 60% de respostas correctas do test.</p> <p>Cada 3 respostas incorrectas da proba test, restan 1 resposta correcta.</p> <p>Queda terminantemente prohibido acudir ao exame con calquera tipo de dispositivo electrónico (incluíndo teléfono, computador, calculadora, tablet, auriculares, gravadora, reloxo). Durante o exame todo o alumnado deberá de manter o pelo recolleito cos pavillóns auditivos visibles.</p>	60
Traballos tutelados	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B34 C9 C11 C16 C17	<p>Os traballos faranse segundo as directrices proporcionadas pola profesora. Avaliarase o contido, metodoloxía e bibliografía consultada do traballo realizado.</p> <p>Cada grupo de alumnos realizará unha presentación e exposición do seu traballo. Os traballos, a súa presentación e defensa serán avaliados mediante rúbrica polo resto de grupos e a profesora. A profesora proporcionará ao alumnado a rúbrica de avaliación. O alumnado fará unha acta de traballo, nela contemplarase a participación do alumnado, a asignación de tarefas, desenvolvemento, planificación dos traballos tutelados e cronograma de reunións de traballo.</p> <p>E obligatorio asistir a presentación e defensa do traballo.</p>	15
Prácticas de laboratorio	A113 A114 A115 A117 A118 A123 A124 A128 B24 B26 C9 C14 C16 C17	A asistencia ás prácticas de laboratorio é obrigatoria na súa totalidade para superar a materia. A avaliación das prácticas realizarase a través da avaliação continuada dos coñecementos, habilidades e destrezas demostrados nas prácticas e a elaboración e entrega dunha memoria final de prácticas e acta.	17

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario realizar e superar a totalidade das prácticas de laboratorio así como superar a proba mixta (nota que supón o 60 % da nota total da materia onde será preciso acadar un resultado igual ou superior ó 60% de respotas correctas do test). Unha vez superadas as prácticas e a proba mixta, para superar a materia será necesario obtener unha nota media total igual ou superior ó 50% (nota numérica de 5 sobre 10) da cualificación total da materia, nota que incluirá a avaliación das metodoloxías da proba mixta, prácticas de laboratorio, seminarios e traballos tutelados.

No caso de non superar a proba mixta (resultado que supón obter menos do 60% das respotas correctas do test, sobre o 60% da nota global da materia), non se poderán sumar a esta nota, a nota resultante do resto de metodoloxías avaliadas (prácticas de laboratorio, seminarios e traballos tutelados), mentres non se supere esta proba mixta. A nota resultante do resto de metodoloxías avaliadas supón o 40% da nota total da cualificación da materia, polo tanto a materia non se pode considerar superada.

Para que as actividades propostas de cada metodoloxía poidan ser avaliadas o alumnado entregará estas actividades propostas en tempo e forma. Os coñecementos a avaliar incluen os contidos tratados nas clases maxistrais, nos seminarios, nas prácticas de laboratorio, nos traballos tutelados, así como o material de traballo e as diapositivas que a profesora entrega o alumnado e que está colgado nas plataformas telemáticas dispoñibles para a materia, e ademais os contidos da bibliografía recomendada. Aconsellase o alumnado completar toda a información proporcionada anteriormente consultando as fontes de información para a materia.

No caso de non presentarse ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, e ter superadas as prácticas, as cualificacións das prácticas, seminarios e traballos tutelados (que supoñen o 40% da nota total da materia), gardarase, e esta cualificación computará na segunda oportunidade, sempre que nesta segunda oportunidade se supere a proba mixta (que supon o 60% da nota total da materia, onde será preciso acadar un resultado igual ou superior o 60% de respotas correctas do test).

Matricula

de honra. As

condicións para a obtención dunha matrícula de honra son: que o alumno obteña unha nota igual ou superior a 9,5 da cualificación numérica da materia, sexa a mellor cualificación da clase na oportunidade avaliada e a súa evolución curricular fose significativa.

Non

presentado. O alumnado que non realice o 100% das prácticas de laboratorio, será avaliado como ?Non Presentado?, independientemente da sua participación noutras actividades incluindo a proba mixta.

2ª Oportunidade: O alumnado que se presente a 2ª oportunidade, previa realización e superación das prácticas de laboratorio, e outras actividades (seminarios, traballos tutelados), aplicarselle os mesmos criterios e porcentaxes que na primeira oportunidade. Para que estas porcentaxes computen na nota final da materia, terá que superar a proba mixta acadando unha puntuación do 60% das respotas correctas do examen test.

O alumnado que non realizou e superou as prácticas de laboratorio, para superar a materia terá que realizar obligatoriamente e superar estas prácticas no seguinte curso académico, tendo en conta que pode volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só as partes que non realizou e as que non superou con apto, ademais de ter que facer a proba mixta.

Convocatorias de segunda e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que cursen a materia e teñan superadas as prácticas obligatorias de forma completa coa cualificación de apto, e o resto de actividades, gardaraselle as notas das partes superadas, e neste caso terá que facer a proba mixta, unha vez superada computará co resto de das cualificacións superadas. Para superar a materia o estudiante deberá realizar e superar as prácticas de laboratorio e a proba mixta.

Alumnado en matrícula parcial: O alumnado en matrícula parcial debe de comunicalo obligatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado e todos os demais é obligatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. Este alumno/a debe ter en conta que na sua condición a presencialidade e participación nas diferentes actividades da materia e opcional, non obstante a cualificación dos seminarios e traballos tutelados pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/a realizará de forma individual e autónoma, previo acordo coa profesora ó inicio do curso. Para poder ser avaliado o alumnado terá que entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Neste caso o alumnado, pode acollerse a modalidade de avaliación ordinaria, ou a de aplicación dos seguintes porcentaxes: Proba mixta computará na avaliación o 75%, prácticas de laboratorio o 15%, e traballo tutelado o 10%.

Dispensa académica: No caso do alumnado con condición de dispensa a asistencia ós seminarios sustituiranse pola realización de un traballo sobre un tema relacionado coa materia de Quiropodoloxía I, acordado e planificado coa profesora ó inicio do curso. Para este alumnado, igual que todos os demais é obligatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. As porcentaxes aplicadas na avaliación serán as seguintes: A proba mixta computará o 75%, a realización das prácticas de laboratorio un 15% e o traballo tutelado o 10%. Para poder ser avaliadas o alumnado terá que

entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma.

Convocatorias da oportunidade adiantada de avaliación : Aqueles alumnos/as que solicitanse a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran cos requisitos, concédaselle e teñan superadas as prácticas, poderán presentarse a proba mixta. Neste caso os criterios de avaliación serán os mesmos que para o resto de alumnos.

Estudiantes de movilidade-intercambio (Sicue, Erasmus, bilateral) No caso do alumnado con condición de estudiante de movilidade debe de comunicalo obligatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado e todos os demás é obrigatorio asistir o 100% da realización das prácticas de laboratorio. Este alumno/a debe ter en conta que na sua condición a presencialidade e participación nas diferentes actividades da materia e opcional no caso de solapamento de horarios, non obstante a cualificación dos seminarios e traballos tutelados pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/a realizará de forma individual e autónoma, previo acordo coa profesora ó inicio do curso. Para poder ser avaliado o alumnado terá que entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Neste caso o alumnado, pode acollerse a modalidade de avaliación ordinaria, ou a de aplicación dos seguintes porcentaxes: Proba mixta computará na avaliación o 75%, prácticas de laboratorio o 15%, e traballo tutelado o 10%.

Plaxio: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluido aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con un suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuizo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

Fontes de información

Bibliografía básica	Hill, Marcia J.: Trastornos cutáneos. Mosby/Doyma 1995Umbert, P.y Sánchez-Regoña, M. Manual de dermatología práctica. J.R. Prous Editores 1995.MIX, GODFREY: Podología. Cuidados del pie. Paraninfo/Thomson Learning.2001.Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Biomecanica, Medicina y Cirugía del Pie. Masson: Barcelona, 2000.Zalacain A,Ogalla JM,Garcia-palos. Atlas y sinopsis de enfermedades cutáneas del pie. Edikamed 2008.Toni Bove. El vendaje funcional. Elservier: 2007Aragón/Lázaro. Atlas del manejo práctico del pie diabético. Masson 2004.Arcia, A.L./ Fernandez, J.I./ Rodriguez, R. El pie diabético. Ed. Elsevier-Masson: 2004.Aragón Sánchez/Ortiz. El pie diabético. Masson: 2001.Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guia Práctica de protocolos quirúrgicos en Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos: 2009.Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía de protocolo del pie diabético. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogo. 2011Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Habilidades clínicas para el tratamiento del pie. Elsevier: 2007. Turner, W.A., Merriman, L.M. Técnicas Quirúrgicas en Cirugía del Pie. Masson, Barcelona, 2004.Alonso Peña D. Atlas de Dermatología del pie. 1ª Edición . Editorial Panamérica. 2007Gómez Ortiz, Santiago y Gómez Facundo, Santiago. Guía farmacológica de utilización en podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Barcelona: Nexus Médica Editores S.L. 2015Viadé Juliá J. Pie diabético: guía práctica para la prevención, evaluación y tratamiento. Editorial Panamérica. 2006Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guia de protocolos de pie diabético. Madrid: CGCOP. 2011Sociedad Gallega de Heridas . Biblioteca y documentos de consenso.2018. https://sghweb.es/biblioteca/ 2018.Asociación Española de Enfermería Vascular y Haridas. Guía de Práctica clínica: Consenso sobre úlceras vasculares y pie diabético. Madrid AEEVH, 2017.Rivas Jimenez, M. . Manual de Urgencias. Madrid: Médica Panamericana. 2013SemFYC . Manual de urgencias y emergencias. Barcelona:SemFYC 2012 A.H.A. Recomendaciones RCP. Red. 2015Consejo Europeo de Resucitación. Recomendaciones RCP. Red.2015Jimenez L. Medicina de urgencias y emergencias: guía diagnóstica y protocolos de actuación. Barcelona: Elsevier, 2009.Moya M. Guía rápida de actuación en urgencias. Madrid: ed Médica Panamericana 2008.Castillo M. D, León M.T. Signos y síntomas en urgencias y emergencias. Alcalá la Real (Jaén) 2009.Prieto, J. Maestre Vera, Juan Ramón. Manual de infecciones del pie. Madrid: Mileto DL 2003.
Bibliografía complementaria	- Romo Sanz, Mª Isabel: Tratamiento progresivo de las heridas en medio ambiente húmedo. Gráficas Cervantes S.A. 1999. - Cordero, Cabreros, Allevato y Domotti: Manifestaciones cutáneas de las enfermedades sistémicas. Panamericana 1997. - Forbes, Jackson, Harcourt, Brace: Atlas de Medicina Interna. 2ª Edición.1997. - Goldcher, A.: Podología. Masson S.A.1992. - Fitzpatrick, Johnson, Wolff, Polona: Atlas de Dermatología Clínica. 3ª edición. Sursmond.1997 - Klein, A.R. (ED.): Enfermería de Urgencias. 4ª Edición. Vol. I, II y IV. McGraw-Hill/Interamericana. 1996 - Goldcher, A.: Podología.. Masson S.A. 1992 REVISTAS CIENTÍFICAS RECOMENDADAS. - Revista Española de Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos de España. - El Peu. Colegio oficial de Podólogos de Cataluña. - Revista Internacional de Ciencias Podológicas - Podología Clínica - British Journal of Podiatry Medicine, Surgery. - The Chiropodest. The Journal of British Podiatric Medicine

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursar previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02104

Microbioloxía e parasitoloxía /750G02107

Conceptos Xerais de Cirurxía/750G02127

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Patoloxía Xeral Aplicada en Podoloxía /750G02102

Farmacoloxía/750G02109

Materias que continúan o temario

Traballo Fin de Grao/750G02133

Prácticum II/750G02135

Prácticum III/750G02136

Dermatoloxía/750G02124

Prácticum I/750G02134

Podoloxía Preventiva /750G02114

Quiropodoloxía 2/750G02126

Terapéutica Farmacolóxica/750G02122

Cirurxía Podolóxica 1/750G02128

Pé de Risco/750G02131

Observacións

Gravación e fotografía. Non se poderán gravar nin fotografar, nin as clases, seminarios, talleres, exposición de traballos nin prácticas de laboratorio salvo naqueles casos excepcionais nos que a docente outorgue; a súa autorización expresa e as persoas interesadas dean o seu consentimento. IMPORTANTE PRÁCTICAS DE LABORATORIO
Para a realización das prácticas de laboratorio é un requisito imprescindible acudir ás mesmas provistos de bata branca, lentes de protección, máscara, bolígrafo, caderno e tesouras multiusos. Na primeira clase do curso, estableceranse os grupos de prácticas para configurar o cronograma e a relación de materiais necesarios para estas prácticas de laboratorio, polo que é básico asistir a esa primeira clase da materia. Para un mellor aproveitamento das prácticas é recomendable que o alumno/a disponga do seguinte instrumental: Mango de bisturí do nº 3 e follas de bisturí do nº 15, pinzas de disección s/d, mosquito s/d e porta-agullas. Obxectivos de desenvolvemento sostible:
Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumplir co obxectivo da acción número 5: ?Docencia e investigación saudable e sostible ambiental e social? do "Plan de Acción Green Campus Ferrol". A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase e entregaranse en formato dixital, sen impresión nin emprego de plásticos. No caso de ser necesario a utilización de papel a impresión será a dobre cara, empregando papel reciclado e evitando a impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural teniendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. ? Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria. ? Traballarase para identificar e modificar prejuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalo fomentando valores de respecto e igualdade. No caso de detectar situacions de discriminación por razón de xénero tomaranse medidas para corrixilas. Plaxio: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel que se obtén a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese dar lugar tras o correspondente procedemento.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías